

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука

Факультет декоративно-прикладного мистецтва

(назва факультету)

Кафедра мистецтвознавства і мистецької освіти

(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
діяльності

Г.В. Петрова

(підпис) (ініціали, прізвище)

«08» 09 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК. 02.03. АРХІВНО-МУЗЕЙНЕ ФОНДОЗНАВСТВО МИСТЕЦТВА

(шифр і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти

другий (магістерський)

галузь знань

В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

освітня програма

Образотворче мистецтво

спеціальність

В4 «Образотворче мистецтво та реставрація»

тип дисципліни

вибіркова

мова викладання

українська

ПОГОДЖЕНО

Керівник групи забезпечення освітньо-
професійної програми

Р.І. Петрук
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО

Протокол засідання кафедри
мистецтвознавства і мистецької освіти

26.08.2025 № 1

В.о. завідувача кафедри

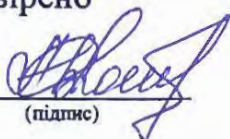

(підпис, ініціали, прізвище)

Робоча програма навчальної дисципліни «Архівно-музейне фондознавство мистецтва» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістр за спеціальністю В4 «Образотворче мистецтво та реставрація». – Київ: КДАДПМД ім. М. Бойчука, 2025. – 18 с.

Розробник: Берковський Владислав Георгійович, кандидат історичних наук, доцент кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти КДАДПМД ім. М. Бойчука

Робочу програму перевірено

Декан факультету

(підпис)

Дяченко А. В.

(ініціали, прізвище)

08.09.2025

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні науково-методичної ради факультету декоративно-прикладного мистецтва КДАДПМД ім. М. Бойчука

Протокол засідання НМР факультету 08.09.2025 № 1

Голова НМР факультету

(підпис)

Костюкова В.М.

(ініціали, прізвище)

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <u>В Культура,</u> <u>мистецтво та</u> <u>гуманітарні науки</u> Спеціальність <u>В4 «Образотворче</u> <u>мистецтво та</u> <u>реставрація»</u> Освітня програма «Образотворче мистецтво» Рівень вищої освіти другий (магістерський)	вибіркова
Електронна адреса https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-monumentalnogo-i-stankovogo-zhyvopysu/		Рік підготовки:
Індивідуальне науково-дослідне завдання – грантова заявка		1-й
Загальна кількість годин – 180		Семестр
Тижневих годин для денної форми здобуття вищої освіти: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача вищої освіти – 8		1-й
		Лекції
		30 год.
		Практичні
		30 год.
		Самостійна робота
		120 год.
		Вид контролю: підсумковий
		Форма контролю Диф. залік

2 АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Архівно-музейне фондознавство мистецтва» є формування у студентів узагальнених знань щодо наукових методів дослідження, які дозволяють визначити сутність документного фонду, його властивості, функції, принципи і критерії якості функціонування, отримання професійних знань, навичок і умінь по роботі з мистецькими фондами музеїв та архівів.

За результатами вивчення навчальної дисципліни «Архівно-музейне фондознавство мистецтва» у здобувача вищої освіти буде сформовано наступний комплекс загальних та фахових компетентностей. Зокрема,

такі **загальні компетентності**, як

ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК 3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 4. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 5. Здатність розробляти та керувати проектами.

ЗК 6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

та такі **спеціальні (фахові) компетентності**, як

СК 5. Здатність забезпечити захист інтелектуальної власності на твори образотворчого та/або декоративного мистецтва.

СК 6. Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості.

СК 8. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікативних технологій в контексті проведення мистецтвознавчих та реставраційних досліджень.

2.2. Заплановані результати навчання модуля навчальної дисципліни

Заплановані результати навчання відображаються у підготовці фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва під час практичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, а також у сфері музейної та архівної справи в ситуації невизначеності умов і вимог.

Внаслідок вивчення модуля навчальної дисципліни студент має бути здатним продемонструвати володіння такими **програмними результатами навчання**:

ПРН 1. Визначати, аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та українського образотворчого і декоративного мистецтва.

ПРН 5. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі образотворчого та/або декоративного мистецтва.

ПРН 6. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освітній та музейній справах.

ПРН 11. Володіти знаннями до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації феноменів культурно-мистецьких процесів.

ПРН 12. Представляти результати діяльності у науковому та професійному середовищі в Україні та у міжнародному професійному середовищі.

ПРН 13. Вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій, представляти результати діяльності у вітчизняному та зарубіжному науковому і професійному середовищі.

ПРН 14. Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі теоретичного і практичного аналізу; дотримуватися принципів академічної доброчесності; узагальнювати результати дослідження та впроваджувати їх у мистецьку практику; виявляти практичні та теоретичні особливості наукової гіпотези.

ПРН 15. Планувати професійну діяльність у сфері образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації відповідно до потреб і запитів суспільства та ринку.

3. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Навчальні дисципліни, вивчені раніше
OK02	Синтез мистецтв
OK05	Методика та методологія мистецтвознавчих досліджень
OK03	Професійне спілкування іноземною мовою

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі **результати навчання**:

знати:

- історію розвитку світового та вітчизняного арт-ринку;
- теоретико-методологічні засади арт-менеджменту;
- ключові концепції та методологічні підходи до управління мистецькими організаціями та установами;
- основні засади проектної діяльності;
- основні підходи до пошуку та написання грантових заявок (стипендіальних та проектних);
- етапи розробки та впровадження виставкових проектів;

вміти:

- критично осмислювати управлінські процеси в сфері культури та мистецтв;
- орієнтуватися у функціонуванні арт-ринку;
- орієнтуватися у етапах створення творчого/мистецького проекту;
- створювати базові самопрезентуючі документи (портфоліо, біографія митця, artist statement).

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Денна форма здобуття вищої освіти			
	усього	у тому числі:		
		лек.	пр	СРС
1	2	3	4	5
Модуль 1.				
Змістовий модуль 1. АРХІВНО-МУЗЕЙНЕ ФОНДОЗНАВСТВО				
Тема 1. Архівно-музейне фондознавство як дисципліна. Понятійний апарат фондознавства.	12	2	2	8
Тема 2. Архівні та музейні фонди: загальна характеристика	12	2	2	8
Тема 3. Класифікація архівних документів	12	2	2	8
Тема 4. Історія формування архівних та музейних фондів України: дорадянський період	12	2	2	8
Тема 5. Історія формування архівних та музейних фондів України: радянський період	12	2	2	8
Тема 6. Історія формування архівних та музейних фондів України: сучасний стан	12	2	2	8
Тема 7. Музейний фонд: сутність, властивості, параметри	12	2	2	8
Тема 8. Архівний фонд: сутність, властивості, параметри	12	2	2	8
Тема 9. Організаційна структура документів архівного та музейного фонду	12	2	2	8
Тема 10. Формування архівних та музейних фондів фондів. Облік	12	2	2	8
Тема 11. Довідковий апарат архівних фондів	12	2	2	8
Тема 12. Довідковий апарат музейних фондів	12	2	2	8
Тема 13. Використання інформації документів	12	2	2	8
Тема 14. Використання інформації музейних фондів	12	2	2	8
Тема 15. Музейні та архівні фонди як джерело мистецтвознавчих досліджень	12	2	2	8
Разом за змістовим модулем 1	180	30	30	120
Всього годин за дисципліною	180	30	30	120

5.2. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми, її анотація	Кількість годин
		ДФН
Змістовий модуль 1. АРХІВНО-МУЗЕЙНЕ ФОНДОЗНАВСТВО		
1.	Тема 1. Архівно-музейне фондознавство як дисципліна. Понятійний апарат фондознавства. Фондознавство як міждисциплінарна галузь знання в системі гуманітарних наук. Основні категорії та терміни фондознавства: «фонд», «одиниця зберігання», «провенієнція», «колекція». [6; 7; 9; 10; 11; 12; 16; 17]	2
2.	Тема 2. Архівні та музейні фонди: загальна характеристика Поняття архівного та музейного фонду: спільне й відмінне. Структура фондів та принципи їх формування. Функції архівних і музейних фондів у збереженні культурної спадщини. Фонди як джерельна база гуманітарних та мистецтвознавчих досліджень. [5; 6; 7; 9; 10; 12; 14; 16; 18]	2
3.	Тема 3. Класифікація архівних документів Класифікація за походженням і авторством. Класифікація за функціональним призначенням та змістом. Класифікація за матеріальною формою та носієм інформації. Особливості класифікації візуальних та мистецьких документів. [11; 12; 13; 17; 30]	2
4.	Тема 4. Історія формування архівних та музейних фондів України: дорадянський період Колекціонерська діяльність до початку ХІХ ст. Перші публічні музеї та наукові товариства. Формування мистецьких колекцій у дорадянський період. [18; 20; 23; 28]	2
5.	Тема 5. Історія формування архівних та музейних фондів України: радянський період Державна політика щодо архівів і музеїв у 1920–1930-х рр. Централізація фондів і ідеологізація змісту. Доля приватних колекцій і церковних зібрань. Вплив радянської системи на репрезентацію мистецтва. [21; 23; 28; 29]	2
6.	Тема 6. Історія формування архівних та музейних фондів України: сучасний стан Трансформація фондової системи після 1991 року. Законодавче регулювання архівної та музейної справи. Цифровізація фондів і нові форми доступу. Проблеми збереження культурної спадщини в умовах війни. [1; 2; 3; 4; 17; 22; 24; 25; 26; 27; 30]	2
7.	Тема 7. Музейний фонд: сутність, властивості, параметри Поняття музейного предмета та музейної цінності. Структура музейного фонду. Основні властивості музейних об’єктів. Критерії наукової, художньої та культурної значущості. [4; 7; 9; 10; 15; 16; 18; 28]	2

8.	Тема 8. Архівний фонд: сутність, властивості, параметри Архівний документ як носій історичної та мистецької інформації. Принципи формування архівних фондів. Параметри цінності архівного документа. Архівні фонди особового походження у мистецтвознавстві. [3; 5; 6; 11; 12; 17; 21; 29]	2
9.	Тема 9. Організаційна структура документів архівного та музейного фонду Рівні організації архівних фондів. Структура музейних зібрань і колекцій. Одиниці зберігання та одиниці обліку. Вплив структури фонду на дослідницький процес. [5; 11; 12; 17; 30]	2
10.	Тема 10. Формування архівних та музейних фондів фондів. Облік Джерела комплектування фондів. Приймання, експертиза та відбір матеріалів. Системи обліку архівних і музейних предметів. Облік як інструмент наукового опрацювання фондів. [5; 11; 12; 17; 30]	2
11.	Тема 11. Довідковий апарат архівних фондів Поняття довідкового апарату та його структура. Описові та пошукові засоби архівів. Електронні бази даних архівних фондів. Значення довідкового апарату для мистецтвознавчих досліджень. [5; 11; 12; 13; 17; 22; 24; 25; 30]	2
12.	Тема 12. Довідковий апарат музейних фондів Інвентарні книги, каталоги та паспорти предметів. Наукові описи та їх значення. Електронні музейні бази даних. Використання довідкового апарату в науковій роботі. [7; 9; 10; 16; 18; 28]	2
13.	Тема 13. Використання інформації документів Форми доступу до архівної інформації. Архівні документи у наукових дослідженнях. Правові та етичні аспекти використання документів. Інтерпретація документів у мистецтвознавстві. [13; 14; 19; 21; 22; 24; 25; 27; 29; 30]	2
14.	Тема 14. Використання інформації музейних фондів Музейні предмети як джерело знань про мистецтво. Форми презентації музейної інформації. Освітній та науковий потенціал музейних фондів. Інтерпретація музейних об'єктів у мистецтвознавчих дослідженнях. [7; 9; 10; 15; 18; 20; 23; 28]	2
15.	Тема 15. Музейні та архівні фонди як джерело мистецтвознавчих досліджень Фондові матеріали у вивченні історії мистецтва. Атрибуція, провенієнція та реконструкція контексту творів. Міждисциплінарні підходи до аналізу фондових джерел. Перспективи використання фондів у сучасному мистецтвознавстві. [11; 14; 15; 18; 20; 23; 27; 28; 29]	2
Усього годин		30

5.3. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		ДФН
Змістовий модуль 1. АРХІВНО-МУЗЕЙНЕ ФОНДОЗНАВСТВО		
1.	Тема 1. Архівно-музейне фондознавство як дисципліна. Понятійний апарат фондознавства. Аналіз понять: «музейний фонд мистецтва», «архівний мистецький документ», «первинна» та «вторинна» інформація. Визначення ролі художника/дизайнера як потенційного автора майбутніх фондкових матеріалів. Побудова логіко-понятійної схеми фондознавства мистецтва. [6; 7; 9; 10; 11; 12; 16; 17]	2
2.	Тема 2. Архівні та музейні фонди: загальна характеристика Порівняння функцій архівів та музеїв у збереженні мистецької спадщини. Ідентифікація типів мистецьких матеріалів, що належать до архівних і музейних фондів. Аналіз прикладів колекцій провідних українських музеїв (за електронними ресурсами). Визначення поняття фондоутворювача у мистецтвознавчому контексті. [5; 6; 7; 9; 10; 12; 14; 16; 18; 28]	2
3.	Тема 3. Класифікація архівних документів Розмежування документів художньої діяльності: творчі, ділові, технічні, виставкові. Класифікація ескізів, авторських листів, договорів, каталогів виставок. Визначення критеріїв мистецтвознавчої цінності архівних документів. [11; 12; 13; 17; 21; 29; 30]	2
4.	Тема 4. Історія формування архівних та музейних фондів України: дорадянський період. Роль меценатства та приватних колекцій у формуванні мистецьких фондів. Аналіз прикладів зібрань (Ханенків, Галаганів тощо). Визначення механізмів комплектування колекцій до 1917 р. [18; 20; 23; 28]	2
5.	Тема 5. Історія формування архівних та музейних фондів України: радянський період Аналіз державної політики щодо вилучення й націоналізації мистецьких колекцій. Опрацювання документів, що регулювали фондову діяльність музеїв у СРСР. Вплив ідеології на оцінку та відбір мистецьких творів. Наслідки централізації зібрань для української мистецької спадщини. [21; 23; 28; 29]	2
6.	Тема 6. Історія формування архівних та музейних фондів України: сучасний стан Механізми комплектування мистецьких фондів після 1991 р. Специфіка сучасних надходжень у музеї/галереї. Вплив ринку мистецтва на державні та приватні колекції. Проблеми реституції та повернення культурних цінностей Україні. Цифровізація фондів — перспективи для художника та дослідника. [1; 2; 3; 4; 17; 22; 24; 25; 26; 27; 30]	2
7.	Тема 7. Музейний фонд: сутність, властивості, параметри Аналіз параметрів твору як музейного предмета: цінність, унікальність, збереженість. Практика оцінки мистецького об'єкта за фондковими	2

	критеріями. Розмежування основного та науково-допоміжного фондів у музеї. Визначення статусу предметів сучасного мистецтва у фондах. [4; 7; 9; 10; 15; 16; 18; 28]	
8.	Тема 8. Архівний фонд: сутність, властивості, параметри Структурні елементи архівного мистецького фонду: фонд – опис – справа – документ. Визначення інформаційного потенціалу архівів художників та мистецтвознавців. Аналіз вимог автентичності та цілісності документів. Структура особового фонду митця. [3; 5; 6; 11; 12; 17; 21; 29; 30]	2
9.	Тема 9. Організаційна структура документів архівного та музейного фонду Інвентарні книги та наукові паспорти творів мистецтва. Побудова схеми документального супроводу художнього твору. Аналіз зв'язків між оригіналом, копіями та цифровими репрезентаціями. Реконструкція інформаційного ланцюга про твір (по наданих даних). [5; 11; 12; 17; 30]	2
10.	Тема 10. Формування архівних та музейних фондів фондів. Облік Обліковими форми музеїв мистецтва. Облік оригіналів та репродукцій. Складання інвентарного запису для мистецького твору. Етичні принципи набуття творів мистецтва у фонди. [5; 11; 12; 17; 30]	2
11.	Тема 11. Довідковий апарат архівних фондів Види довідкового апарату (описи, каталоги, путівники, анотовані реєстри). Пошук інформації про митця в електронних архівних базах. Бібліографічно-архівна довідка про художній проєкт. Повнота й доступність архівних даних. [5; 11; 12; 13; 17; 22; 24; 25; 26; 27; 30]	2
12.	Тема 12. Довідковий апарат музейних фондів Електронний каталог музею. Наукова картка твору мистецтва. Роль довідкового апарату у виставковій практиці. Відбір творів для експозиції за довідковими даними. [7; 9; 10; 16; 18; 28]	2
13.	Тема 13. Використання інформації документів Архівний документ як джерело інформації про творчий процес. Анотація до авторського висловлювання/контракту/звіту. Встановлення історії створення конкретного твору мистецтва. Методика інтерпретації документа в мистецькому дослідженні. [13; 14; 19; 21; 22; 24; 25; 27; 29; 30]	2
14.	Тема 14. Використання інформації музейних фондів Концепція показу твору мистецтва на основі фондових даних. Основні підходи до репрезентації музейних колекцій: експозиція, онлайн, віртуальні проєкти. Побудова короткого наукового коментаря до експонату. Використання предметів мистецтва для науково-творчих завдань. [7; 9; 10; 15; 18; 20; 23; 28]	2
15.	Тема 15. Музейні та архівні фонди як джерело мистецтвознавчих досліджень Сучасні виклики й перспективи використання музейних та архівних фондів в мистецтві. [11; 14; 15; 18; 20; 23; 27; 28; 29]	2
Усього годин		30

5.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Вид контролю
1.	Тема 1. Архівно-музейне фондознавство як дисципліна. Понятійний апарат фондознавства. Фондознавство мистецтва в системі гуманітарних і мистецтвознавчих дисциплін. Еволюція понять «фонд», «колекція», «зібрання» в архівній та музейній практиці. Провенієнція як метод дослідження мистецьких об'єктів і документів. Художник як потенційний фондоутворювач: типи матеріалів і їх інформаційний потенціал. Первинна та вторинна інформація у мистецьких архівах і музейних фондах.	8	поточний
2.	Тема 2. Архівні та музейні фонди: загальна характеристика Порівняльний аналіз функцій архівів і музеїв у сфері мистецтва. Мистецькі об'єкти між архівом і музеєм: проблеми атрибуції та обліку. Фонд як джерельна база мистецтвознавчих досліджень: можливості та обмеження. Фондоутворювач у мистецькому контексті: інституція, митець, колекціонер. Аналіз структури фондів одного з провідних художніх музеїв України (за відкритими джерелами).	8	поточний
3.	Тема 3. Класифікація архівних документів. Архівні документи творчої діяльності митця: типологія та специфіка. Візуальні документи як об'єкт архівної класифікації. Документи виставкової діяльності як джерело з історії мистецтва. Матеріальна форма та носій інформації в мистецьких архівах. Критерії мистецтвознавчої цінності архівного документа.	8	поточний
4.	Тема 4. Історія формування архівних та музейних фондів України: дорадянський період. Приватне колекціонування як чинник формування мистецьких фондів. Меценатство і його вплив на музейну справу в Україні XVIII–XIX ст. Роль наукових товариств у збереженні художньої спадщини. Формування родинних мистецьких колекцій: типологія та доля зібрань. Проблема збереженості та розпорошення дореволюційних колекцій.	8	поточний
5.	Тема 5. Історія формування архівних та музейних фондів України: радянський період. Державна культурна політика СРСР і її вплив на фондову діяльність. Націоналізація та централізація мистецьких зібрань: наслідки для України. Доля приватних і церковних мистецьких колекцій у 1920–1930-х рр. Ідеологічні критерії відбору та оцінки творів мистецтва. Репрезентація українського мистецтва в радянських музейних фондах.	8	поточний
6.	Тема 6. Історія формування архівних та музейних фондів України: сучасний стан. Зміни у фондовій політиці після 1991 року. Сучасні джерела комплектування мистецьких фондів. Ринок мистецтва та його	8	поточний

	вплив на державні й приватні колекції. Цифровізація архівних і музейних фондів: виклики та перспективи. Проблеми збереження та евакуації фондів в умовах війни.		
7.	Тема 7. Музейний фонд: сутність, властивості, параметри. Музейний предмет мистецтва: критерії віднесення до фонду. Основний і науково-допоміжний фонди: функціональні відмінності. Унікальність і автентичність як параметри музейної цінності. Проблема музейного статусу об'єктів сучасного мистецтва. Оцінка збереженості мистецького твору як фондового параметра.	8	поточний
8.	Тема 8. Архівний фонд: сутність, властивості, параметри. Архівний мистецький документ як носій історико-культурної інформації. Особові фонди художників: структура та науковий потенціал. Параметри цінності архівного документа у мистецтвознавстві. Автентичність і цілісність документів творчого походження. Архіви мистецтвознавців як джерело історії художнього процесу.	8	поточний
9.	Тема 9. Організаційна структура документів архівного та музейного фонду. Рівні організації архівного фонду та їх значення для досліджень. Документальний супровід твору мистецтва у музеї. Одиниця зберігання й одиниця обліку в мистецьких фондах. Взаємозв'язок між оригіналом, копією та цифровою репрезентацією. Вплив структури фонду на реконструкцію історії твору.	8	поточний
10.	Тема 10. Формування архівних та музейних фондів фондів. Облік. Джерела надходження мистецьких об'єктів до фондів. Експертиза та відбір творів мистецтва для музейного зібрання. Інвентарний облік як науковий інструмент. Облік репродукцій і цифрових копій мистецьких творів. Етичні проблеми комплектування мистецьких фондів.	8	поточний
11.	Тема 11. Довідковий апарат архівних фондів. Склад і функції довідкового апарату архівів. Архівні описи та каталоги як джерело мистецтвознавчої інформації. Електронні архівні бази даних: можливості для дослідника мистецтва. Архівна довідка як форма наукової інформації. Проблема повноти й доступності архівних даних.	8	поточний
12.	Тема 12. Довідковий апарат музейних фондів. Інвентарні книги та наукові картки творів мистецтва. Каталог як форма репрезентації музейної колекції. Електронні музейні бази даних і відкритий доступ. Роль довідкового апарату у виставковій діяльності. Відбір експонатів на основі фондових описів.	8	поточний
13.	Тема 13. Використання інформації документів. Архівний документ у реконструкції творчого процесу. Інтерпретація авторських висловлювань і контрактів. Правові	8	поточний

	та етичні аспекти використання архівних матеріалів. Методика роботи з архівними джерелами у мистецтвознавстві. Документ як основа наукової атрибуції твору.		
14.	Тема 14. Використання інформації музейних фондів. Музейний предмет як джерело знань про історію мистецтва. Форми презентації музейної інформації в сучасному просторі. Онлайн- та віртуальні проєкти на основі музейних фондів. Науковий коментар до експоната: структура й вимоги. Освітній потенціал музейних фондів.	8	поточний
15.	Тема 15. Музейні та архівні фонди як джерело мистецтвознавчих досліджень. Фондові матеріали у вивченні історії українського мистецтва. Атрибуція та провенієнція як дослідницькі інструменти. Міждисциплінарні підходи до аналізу фондових джерел. Архіви й музеї в сучасних мистецьких практиках. Перспективи використання фондової спадщини в майбутніх дослідженнях.	8	поточний
Всього		120	Залік

6. Засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, пояснення, розповідь, бесіда (вступна, евристична).
- Наочні: ілюстрація, демонстрація, презентація.

За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, репродуктивно-варіативні, пошукові, творчі, проблемно-пошукові, інтегративні.

За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з музейними та архівними фондами, описами, каталогами.

2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).
- Добір додаткового теоретичного та ілюстративного матеріалу.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи діагностики:

методи усного контролю: індивідуальне, фронтальне та комбіноване опитування.

методи письмового контролю: модульне письмове тестування; практична перевірка, письмові завдання.

методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

7.Форми поточного та підсумкового контролю

Форми контролю	Макс. кількість балів
Усна доповідь, доповнення (робота в аудиторії)	15 x 4 бали = 60 балів
Підготовка презентацій.	2 x 10 балів = 20 балів
Контрольна робота	20 балів
Представлення результатів науково-дослідних робіт на студентських конкурсах, конференціях, олімпіадах тощо	бонусні бали (до 15 балів)
Всього	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання поточного контролю:

Виступи на практичних заняттях оцінюються за параметрами розкриття повноти окреслення поставленого питання, логіки у відповіді, участі у загальній дискусії, виконанні ситуаційної задачі:

- вірно та вичерпно відповідає на питання, бере активну участь у загальній дискусії, правильно та аргументовано розв'язує ситуаційну задачу – 4 бали;
- в цілому вірно однак не достатньо вичерпно відповідає на поставлені запитання, бере участь у дискусії, з невеликим помилками та не достатньо аргументовано розв'язує ситуаційну задачу, помиляється у використанні понятійного апарату – 3 бали;
- не повністю розкриває питання, бере участі у дискусії, частково розв'язує ситуаційну задачу – 2 бал,
- майже не розкриває суті поставленого питання, не бере участі у дискусії, поверхнево розв'язує задачу – 1 бал.
- не відповідає на поставлені питання, не бере участі в дискусії, не розв'язує задачу – 0 балів.

Критерії оцінювання презентації (з максимальною кількістю балів за відмінне виконання – 10 балів):

- творчий підхід, достатня інформативність підбраного матеріалу, відповідність слайдів текстовому опису, дотримання визначеного обсягу, читабельність, естетичне оформлення, дотримання мовних норм у тексті – 10 балів;
- достатня інформативність підбраного матеріалу, відповідність слайдів текстовому опису, дотримання визначеного обсягу, читабельність, естетичне оформлення, дотримання мовних норм у тексті – 8 бали;
- недостатня інформативність підбраного матеріалу, відповідність слайдів текстовому опису, недотримання визначеного обсягу, читабельність, естетичне оформлення, незначне недотримання мовних норм у тексті – 6 бали;

- недостатня інформативність підбраного матеріалу, невідповідність слайдів текстовому опису, недотримання визначеного обсягу, читабельність, недостатньо естетичне оформлення, значне недотримання мовних норм у тексті – 4 бали;
- малоінформативність підбраного матеріалу, невідповідність слайдів текстовому опису, недотримання визначеного обсягу, читабельність, недостатньо естетичне оформлення, значне недотримання мовних норм у тексті – 2 бал;
- завдання не виконано – 0 балів.

Критерії оцінювання заліку

- 18-20 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко і всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
- 15-17 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко і всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, здійснює аналіз та робить висновки.
- 12-14 балів – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних питань, послуговується науковою термінологією. При висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються окремі неточності та незначні помилки.
- 9-11 балів – студент відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, не здатний до глибокого, всебічного аналізу.
- 6-8 балів – студент відтворює навчальний матеріал, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, не здатний до глибокого, всебічного аналізу, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
- 3-5 бали – студент не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово викладає окремі питання курсу, не розкриває зміст теоретичних питань.
- 1-2 бали – студент не в змозі викласти зміст більшості питань теми, курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки.
- 0 балів – студент не володіє навчальним матеріалом, не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.1. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Розподіл балів за 100-бальною шкалою (2-й семестр)	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного контролю змістових модулів	Максимальні бали за виконані завдання
Тема 1. Архівно-музейне фондознавство як дисципліна. Понятійний апарат фондознавства.	5
Тема 2. Архівні та музейні фонди: загальна характеристика	5
Тема 3. Класифікація архівних документів	5
Тема 4. Історія формування архівних та музейних фондів України: дорадянський період	5
Тема 5. Історія формування архівних та музейних фондів України: радянський період	5
Тема 6. Історія формування архівних та музейних фондів України: сучасний стан	5
Тема 7. Музейний фонд: сутність, властивості, параметри	5
Тема 8. Архівний фонд: сутність, властивості, параметри	5
Тема 9. Організаційна структура документів архівного та музейного фонду	5
Тема 10. Формування архівних та музейних фондів фондів. Облік	5
Тема 11. Довідковий апарат архівних фондів	5
Тема 12. Довідковий апарат музейних фондів	5
Тема 13. Використання інформації документів	5
Тема 14. Використання інформації музейних фондів	5
Тема 15. Музейні та архівні фонди як джерело мистецтвознавчих досліджень	5
Презентації	25
Разом за дисципліну	100

8.2. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Архівно-музейне фондознавство мистецтва» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістр за спеціальністю «023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». – Київ: КДАДПМД ім. М. Бойчука, 2025. – 18 с.
2. Демонстраційний дидактичний матеріал.
3. Мультимедійний проектор.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

10.1. Законодавство

1. Конституція України (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>)
2. Закон України від 14.12.2010 № 2778-VI «Про культуру» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17#Text>)
3. Закон України від 24.12.1993 № 3814-XII «Про Національний архівний фонд та архівні установи» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3814-12#Text>)
4. Закон України від 29.06.1995 № 249/95-ВР «Про музеї та музейну справу» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/249/95-вр#Text>)

10.2. Основна

5. Архівні установи України: Довідник. Т.1. Державні архіви / Держкомархів України. УНДІАСД; Редкол.: Г. В. Боряк (голова), І. Б. Матяш, Г. В. Папакін. 2-е вид., доп. К., 2005. С. 45- 67
6. Архівознавство: підручник для студентів іст. факультетів вищих навчальних закладів України / За заг. ред. Я. С. Калакури, та І. Б. Матяш. К.: Видавн.. дім "КМ Академія", 2002. 356 с.
7. Боднарчук, Ю. Ю. Музеєзнавство: курс лекцій. – Тернопіль : ТНЕУ, 2012. – 228 с.

8. Бондаренко І. Навчання фахівців з реставрації та консервації бібліотечних і архівних документів: реалії та перспективи. Львів: Зірка, 2005. 167 с.
9. Гайдай О. М. Музеєзнавство: навч. посіб. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. – 212 с.
10. Горішевський П., Ковалів М., Мельник В., Оришко С. Основи музеєзнавства, маркетингу та рекламно-інформаційної діяльності музеїв: навч. посіб. – Івано-Франківськ: Плай, 2005. – 400 с.
11. Климова К. Документи Національного архівного фонду в музеях України : принципи класифікації та обліку // Студії з архівної справи та документознавства. К., 1996. Т.1. С.13-20.
12. Московченко Н.П., Палеха Ю.І. Документне фондознавство: архівні фонди : навч. посібн. / Під заг. ред. проф. Палехи Ю.І. Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. 308 с.
13. Наленч Д. Міжнародні стандарти та рекомендації міжнародних інституцій щодо принципів доступу до архівних документів // Архіви України. 2000. №1-3. С. 70-73
14. Онищенко О. Документально-інформаційні ресурси архівів і бібліотек – спільна база для розвитку науки, освіти, культури // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство : між відзб. наук. пр. К., 2001. Вип.4. С.163-173
15. Платонов Б.О. Колекціонування культурних цінностей: курс лекцій. – К.: НАКККіМ, 2016. – 108 с.
16. Рутинський, М. Й. Музеєзнавство: навч. посіб. – К.: Знання, 2008. – 428 с.
17. Теоретико-методичні основи організації Національного архівного фонду: методичний посібник. К.: УНДІАСД, 2017. 194 с.
18. Терський С., Савченко О. Історія музейної справи та охорони культурної спадщини в Україні. Навчальний посібник. – Львів, 2020. – 237 с.

10.3. Додаткова.

19. Бачинська Н. А., Артеменкова О. М. Особливості практичного використання архівних документів у процесі проведення генеалогічних досліджень в Україні // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2020. № 4. С. 48–54
20. Дяченко В. Шляхи формування колекції ХХМ ім. О. О. Шовкуненка // Сучасний художній музей: проблеми і перспективи. М-ли наук.-практ. конф.: До 20-річчя Хмельницького обл. худож. музею / Уклад. Л. О. Тимофєєва. Хмельницький, 2006.
21. Калакура Я. С. Історичне архівознавство в Україні // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство: між відзб. наук. пр. К., 2001. Вип.3. С. 8-17
22. Кисельова А. А. Архівні ресурси України в глобальній інформаційній мережі : види, доступ, перспективи : автореф. дис. ... канд. іст. наук / Держ. ком. арх. України, Укр. НДІ арх. справи та документознавства. К., 2005. 19 с.
23. Мельник А., Федорук О. Формування музеїв України наприкінці ХІХ – на початку ХХ століття // Мистецтвознавство України: Зб. наук. пр. К., 2006. Вип. 6/7. С. 317–325
24. Меньківська Н. С. Інформаційна діяльність державних архівів : сутність та визначення // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2009. № 3. С. 55

25. Меньківська Н. С. Роль державних архівів у формуванні єдиного інформаційного простору України // Документознавство. Бібліотекознавство. Інформаційна діяльність: проблеми науки, освіти, практики : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 20-22 трав. 2008 р. / ред. кол.: Слободяник М. С. та ін. Київ, 2008. С. 189-191
26. Петрова І., Кострюліна П. Цифрові ресурси українських архівів // Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття. Матеріали міжнар. наук.-теорет. конф. молодих учених, 18–19 квітня 2024 р. У 2 ч. Ч. 2 / За ред. Н. Рябухи та ін. Харків : ХДАК, 2024. С. 176-177.
27. Резнік І. Роль і функції архіву в добу інформаційного суспільства: нові тенденції і підходи (з досвіду ЦДАМЛМ України 2012–2022 рр.) // Архіви України. 2023. №. 3(336). С. 55-73
28. Роль музеїв у культурному просторі України й світу: стан, проблеми, перспективи розвитку музейної галузі. (Зб. матер. загальноукр. наук. конф. з проблем музеєзнавства, присвяченої 160-річчю заснування Дніпропетровського історичного музею ім. Д.І.Яворницького). Вип.11. Д., 2009.
29. Саранча В. І. Фонди особового походження архівного відділу виконавчого комітету Кременчуцької міської ради як джерело з історії міста (1880-2005 роки) // Архіви України. 2016. №5–6 (303–304). С. 279–284.
30. Хащина Х. О. Інформаційні ресурси місцевих державних архівних установ України: типологія, організація, перспективи розвитку : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.02 "Документознавство. Архівознавство. Х., 2015. 24 с.

Л И С Т
узгодження робочої навчальної програми
 з дисципліни__«Архівно-музейне фондознавство мистецтва»_,
(назва навчальної дисципліни)
 складеної відповідно до освітньо-професійної програми підготовки__магістра__за
 напрямом/спеціальністю_В4 Образотворче мистецтво та реставрація_,
(бакалаврів/магістрів) (шифр та назва напрямку/спеціальності)
 розробленої
 кандидатом історичних наук, доцентом кафедри мистецтвознавства і мистецької
 освіти Берковським Владиславом Георгійовичем,
(вказати посади, наукові ступені та/або вчені (почесні) звання авторів, їхні ПІБ)

	Прізвище, ім'я, по батькові завідувача	Підпис	Дата та № протоколу засідання кафедри
Кафедра, за якою закріплена дисципліна – Мистецтвознавства і мистецької освіти (назва кафедри)			26.08.25 Протокол №1
Випускова кафедра – Монументального і станкового живопису (назва кафедри)	Васкевич О.Є.		26.08.25 Протокол №1